

Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos taikomos poveikio priemonės

2017-11-06

Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija (toliau – VATESI), prižiūradama ūkio subjektų veiklą, susijusią su branduolinės energetikos objektais, branduolinėmis ir branduolinio kuro ciklo medžiagomis ir kitą veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais branduolinės energetikos srityje, už šios srities teisės aktų nesilaikymą taiko poveikio priemones. Poveikio priemonių sistema yra sudaryta taip, jog būtų laikomasi proporcingumo principo – griežtesnės poveikio priemonės būtų taikomos už sunkesnius pažeidimus (atsižvelgus į pažeidimo pobūdį, padarytos žalos dydį, mastą).

VATESI darbuotojų teisės patikrinimų metu

Dažniausiai pažeidimai nustatomi patikrinimų, atliekamų ūkio subjekto vykdomos veiklos vietoje, metu. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo 12 straipsnio 2 dalimi, VATESI darbuotojai, pateikę tarnybinį pažymėjimą, VATESI viršininko išduotą dokumentą, patvirtinantį jų įgaliojimus, ir, kai būtina, galiojančią leidimą patekti į branduolinės energetikos objektą, turi šias teises:

1) lankytis branduolinės energetikos objekte, jo statybos vietoje (aikštelėje) arba licencijuojamos veiklos vykdymo vietoje bet kuriuo metu;

2) gauti įgaliojimams vykdyti reikalingą informaciją;

3) patekti ir atlikti patikrinimą pareiškėjo, licencijos, leidimo ar sertifikato turėtojo ar jiems paslaugas teikiančių, prekes tiekiančių, darbus atliekančių asmenų ar kitą su branduolinėmis ir (ar) branduolinio kuro ciklo medžiagomis susijusią veiklą vykdančio asmens patalpose, teritorijoje ir transporto priemonėse, peržiūrėti reikalingus dokumentus, skaitmeninėse ir kitose laikmenose esančią informaciją, gauti jų kopijas ar išrašus;

4) gauti žodinius ir rašytinius paaiškinimus iš asmenų, susijusių su tikrinamo asmens veikla, reikalauti, kad šie asmenys atvyktų duoti paaiškinimų į VATESI patalpas;

5) laikinai paimti dokumentus ir (ar) daiktus, kurie būtini ar turi įrodomosios reikšmės atliekant pažeidimo tyrimą, pateikdami motyvuotą sprendimą dėl dokumentų ir (ar) daiktų poėmio ir paimtų dokumentų ir (ar) daiktų aprašą;

6) pasitelkti specialistus ir ekspertus branduolinei saugai vertinti ir kitiems susijusiems darbams atlikti;

7) tikrindami ir tirdami pažeidimus, naudoti technines priemones, įskaitant fotografavimo ir filmavimo įrangą.

Jeigu VATESI darbuotojas, būdamas ūkio subjekto patalpose ar veiklos vietoje, nustato pažeidimą, kuris, jo nenutraukus, gali padaryti žalos dėl pavojingo jonizuojančiosios spinduliuotės poveikio branduolinės energetikos objekto darbuotojams, gyventojams, jų turtui ir (ar) aplinkai, šis darbuotojas, siekdamas tokios žalos išvengti, ūkio subjekto atstovams nedelsdamas nurodo nutraukti pažeidimą.

Vadovaujantis Veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais licencijavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 25 d. nutarimu Nr. 653 „Dėl Veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais licencijavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais licencijavimo taisyklės), 6 punktu, VATESI, vykdydama licencijų ar laikinųjų leidimų, nurodytų Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymo 8 straipsnio 4 dalyje, turėtojų veiklos valstybinę radiacinės saugos priežiūrą, turi teisę gauti informaciją, kurios reikia priimančiam sprendimui dėl įspėjimo apie galimą licencijos ar laikinojo leidimo galiojimo sustabdymą ir sprendimus dėl šio įspėjimo panaikinimo, licencijos ar laikinojo leidimo galiojimo sustabdymo arba panaikinimo, licencijos ar laikinojo leidimo galiojimo sustabdymo panaikinimo, pasitelkti kitas institucijas ir ekspertus pateiktiems dokumentams nagrinėti ir vertinti.

Poveikio priemonės už mažareikšmius teisės aktų reikalavimų pažeidimus

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 36⁹ straipsniu, nustatęs teisės aktų reikalavimų nesilaikymo ar netinkamo vykdymo faktą, kuris vertintinas kaip mažareikšmis teisės aktų reikalavimų pažeidimas ir kurį galima ištaisyti nedelsiant patikrinimą atliekančio VATESI darbuotojo akivaizdoje, šis darbuotojas:

1) nedelsdamas informuoja apie pažeidimą ūkio subjekto įgaliotą atstovą, siekiant, kad pažeidimas būtų nedelsiant ištaisytas patikrinimą atliekančio VATESI darbuotojo akivaizdoje;

2) jeigu pažeidimas ištaisomas, pareiškiamas žodinė pastaba ir tokio pažeidimo tyrimas nutraukiamas;

3) kai pažeidimo nedelsiant ištaisyti negalima patikrinimą atliekančio VATESI darbuotojo akivaizdoje, ūkio subjektui pateikiamas rašytinis nurodymas pašalinti mažareikšmį teisės aktų reikalavimų pažeidimą.

Mažareikšmiai teisės aktų reikalavimų pažeidimais laikomi pažeidimai, atitinkantys Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.1.4-2017 „Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos poveikio priemonių taikymo tvarkos aprašas“, patvirtintų VATESI viršininko 2011 m. spalio 24 d. įsakymu Nr. 22.3-106 „Dėl Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.1.4-2017 „Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos poveikio priemonių taikymo tvarkos aprašas“ patvirtinimo“ (toliau – Branduolinės saugos reikalavimai BSR-1.1.4-2017 „Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos poveikio priemonių taikymo tvarkos aprašas“), 24–27 punktuose nurodytus kriterijus.

Nuostatos dėl mažareikšmių teisės aktų reikalavimų pažeidimų taikomos Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo 22 straipsnio 1 dalyje nurodytų licencijų ir 22 straipsnio 2 dalyje nurodytų leidimų turėtojams, asmenims, nurodytiems šio įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose, ir kitiems ūkio subjektams, kurių priežiūra vykdoma vadovaujantis šiuo įstatymu bei Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymo 8 straipsnio 4 dalyje nurodytos licencijos ar laikinojo leidimo turėtojams.

Mažareikšmių teisės aktų reikalavimų pažeidimų institutą reglamentuoja:

1) Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (2 straipsnio 25 dalis, 36⁹ straipsnis);

2) Branduolinės saugos reikalavimai BSR-1.1.4-2017 „Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos poveikio priemonių taikymo tvarkos aprašas“.

Privalomi vykdyti nurodymai

VATESI ūkio subjektams, kurių veiklos priežiūrą vykdo (Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo 22 straipsnio 1 dalyje nurodytų licencijų ir 22 straipsnio 2 dalyje nurodytų leidimų turėtojai, asmenys, nurodyti šio įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose, ir kiti ūkio subjektai, kurių priežiūra vykdoma vadovaujantis šiuo įstatymu) (toliau – ūkio subjektai), teikia *privalomus vykdyti nurodymus pašalinti nustatytus branduolinės saugos, fizinės saugos, radiacinės saugos vykdant branduolinės energetikos srities veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais ir branduolinių medžiagų apskaitos ir kontrolės ir kitų reikalavimų, atsirandančių dėl Lietuvos Respublikos tarptautinių branduolinio ginklo neplatavimo įsipareigojimų, vykdymo pažeidimus* (toliau – pažeidimas) VATESI privalomame vykdyti nurodyme nustatytais terminais, kai yra bent vienas iš šių atvejų (Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo 6 straipsnio 2 dalis):

1) išdavus licenciją ar leidimą, paaiškėja, kad paraiškoje ir (ar) kituose pateiktuose dokumentuose buvo pateikti klaidingi duomenys;

2) licencijos ar leidimo turėtojas nebeatitinka reikalavimų, kuriuos atitiko, kai licencija ar leidimas buvo išduoti;

3) ūkio subjektas pažeidžia branduolinę saugą, fizinę saugą, radiacinę saugą vykdant branduolinės energetikos srities veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais ir (ar) branduolinių medžiagų apskaitą ir kontrolę ir reikalavimų, atsirandančių dėl Lietuvos Respublikos tarptautinių branduolinio ginklo neplatavimo įsipareigojimų, vykdymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.

VATESI ūkio subjektams teikia vieną ar kelis *privalomus vykdyti nurodymus sustabdyti su pažeidimu susijusius darbus, sustabdyti branduolinį reaktorių, sumažinti branduolinio reaktoriaus galią ir (ar) sustabdyti kitų įrenginių eksploatavimą*, kai yra bent vienas iš šių atvejų (Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo 6 straipsnio 3 dalis):

1) nustatoma, kad branduolinės energetikos objekto įrangos veikimo parametrai neatitinka licencijos ar leidimo turėtojo normatyviniuose techniniuose dokumentuose, branduolinės energetikos objekto projekte ar eksploataavimo dokumentuose nurodytų leistinų ribinių verčių;

2) nustatoma, kad branduolinės energetikos objekto eksploatavimas neatitinka licencijos ar leidimo turėtojo normatyviniuose techniniuose dokumentuose, branduolinės energetikos objekto projekte ar eksploataavimo dokumentuose nurodytų saugaus eksploataavimo sąlygų;

3) nustatoma, kad saugai svarbių branduolinės energetikos objekto konstrukcijų, sistemų ir komponentų savybės neatitinka ar gali neatitikti nustatytų branduolinės energetikos objekto projekte;

4) nustatomi ūkio subjekto veiksmai ar neveikimas, dėl kurių gali būti arba yra pažeisti radionuklidus sulaikantys ir (ar) jonizuojančiąją spinduliuotę slopinantys barjerai;

5) nustatomi ūkio subjekto veiksmai ar neveikimas, dėl kurių į aplinką išmetamų radionuklidų aktyvumas gali viršyti ar viršija radionuklidų išmetimo į aplinką plane nustatytas ribines vertes;

6) nustatomi ūkio subjekto veiksmai ar neveikimas, dėl kurių darbuotojų apšvitės dozės gali viršyti arba viršija sveikatos apsaugos ministro nustatytas ribines vertes;

7) nustatomas Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodytas pažeidimas, kuris gali lemti ar lėmė tarptautinių sankcijų, kaip jos apibrėžiamos Lietuvos Respublikos ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatyme, įgyvendinimą.

Privalomas vykdyti nurodymas sustabdyti su pažeidimu susijusius darbus, sustabdyti branduolinį reaktorių, sumažinti branduolinio reaktoriaus galią ir (ar) sustabdyti kitų įrenginių eksploatavimą bei privalomas vykdyti nurodymas pašalinti pažeidimus, jeigu jis teikiamas Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo 6 straipsnio 3 dalies 5 ir 6 punktuose nurodytais atvejais, turi būti pradedamas vykdyti nedelsiant gavus privalomą vykdyti nurodymą (VATESI nustatomas terminas yra ne trumpesnis kaip viena valanda nuo privalomo vykdyti nurodymo gavimo momento; šis terminas negali būti pratęsimas). Kitų privalomų vykdyti nurodymų terminai nustatomi ne trumpesni kaip 10 dienų nuo privalomo vykdyti nurodymo gavimo dienos ir gali būti pratęsimi ūkio subjekto prašymu (kreiptis reikia ne vėliau kaip per 5 dienas nuo privalomo vykdyti nurodymo gavimo dienos, o jeigu objektyvių aplinkybių, dėl kurių ūkio subjektas per nustatytą terminą nespės pašalinti pažeidimo, atsiradimo priežasčių iš anksto (per 5 dienas nuo privalomo vykdyti nurodymo gavimo dienos) nebuvo galima numatyti, – nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 2 dienas po to, kai tokios aplinkybės paaiškėjo).

Privalomi vykdyti nurodymai gali būti skundžiami vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymu. Privalomo vykdyti nurodymo apskundimas nesustabdo privalomų vykdyti nurodymų vykdymo.

Privalomų vykdyti nurodymų teikimas reglamentuojamas:

1) Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatyme (6 straipsnis, 47 straipsnio 3 dalis);

2) Branduolinės saugos reikalavimuose BSR-1.1.4-2017 „Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos poveikio priemonių taikymo tvarkos aprašas“.

Įspėjimai dėl Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo 22 straipsnio 1 dalyje nurodytų licencijų ir 22 straipsnio 2 dalyje nurodytų leidimų, galiojimo sustabdymo, jų galiojimo sustabdymas ir panaikinimas

Jeigu licencijos ar leidimo turėtojas Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo 6 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytų privalomų vykdyti nurodymų neįvykdo per nustatytą terminą ar po to, kai šio įstatymo 6 straipsnio 9 dalyje nurodyta tvarka buvo pratęstas pažeidimų pašalinimo terminas, arba įvykdo juos netinkamai, licencijos ar leidimo turėtojas VATESI raštu *įspėjamas apie galimą licencijos ar leidimo galiojimo sustabdymą*.

Licencijos ar leidimo galiojimas sustabdomas, jeigu licencijos ar leidimo turėtojas per įspėjime apie galimą licencijos ar leidimo galiojimo sustabdymą nurodytą terminą nepašalina nustatytų pažeidimų (trūkumų).

Licencijos galiojimas taip pat sustabdomas, jeigu per Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo 32 straipsnio 7³ dalies 2 punkte nurodytą terminą VATESI suderinti nebuvo pateikta periodinio saugos vertinimo ataskaita.

Licencijos ar leidimo galiojimas sustabdomas be įspėjimo, jeigu nevykdant Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo 6 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytų privalomų vykdyti nurodymų į aplinką išmetamų radionuklidų aktyvumas viršija radionuklidų išmetimo į aplinką plane nustatytas ribines vertes ir (ar) darbuotojų apšvitos dozės viršija sveikatos apsaugos ministro nustatytas ribines vertes.

Sustabdžius licencijos ar leidimo galiojimą, licencijuojama veikla turi būti sustabdyta ne vėliau kaip per VATESI nurodytą terminą.

Jeigu licencijos ar leidimo turėtojas nepašalina pažeidimų (trūkumų) per nustatytą terminą po licencijos ar leidimo sustabdymo, VATESI viršininkas *panaikina licencijos ar leidimo galiojimą*.

Licencijos ar leidimo turėtojas, kurio licencija ar leidimas sustabdyti ar panaikinti, privalo vykdyti visus veiksmus, reikalingus saugai užtikrinti.

Šias procedūras reglamentuoja:

1) Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymas (27 straipsnis, 29 straipsnio 1 dalies 5 punktas ir 4–6 dalys, 32 straipsnio 7⁵ dalis);

2) Branduolinės energetikos srities veiklos licencijų ir leidimų išdavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 20 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl Branduolinės energetikos srities veiklos licencijų ir leidimų išdavimo taisyklių patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. sausio 27 d. nutarimo Nr. 103 „Dėl Veiklos branduolinėje energetikoje licencijavimo nuostatų patvirtinimo“ ir jį keitusio nutarimo pripažinimo netekusiais galios“.

Ekonominės sankcijos už Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo 47 straipsnio 1–2 dalyse nurodytus pažeidimus

Itin šiurkščių pažeidimų atveju (juridiniam asmeniui, kuris nesilaiko Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytų branduolinės saugos, radiacinės saugos vykdam branduolinės energetikos srities veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, fizinės saugos reikalavimų ir dėl to yra pažeidžiami radionuklidus sulaikantys ir (ar) jonizuojančiąją spinduliuotę slopinantys barjerai ir (ar) į aplinką išmetamų radionuklidų aktyvumas viršija nustatytas normas, ir (ar) darbuotojų apšvitos dozės viršija nustatytas normas, taip pat kuris nesilaiko reikalavimų, atsirandančių dėl Lietuvos Respublikos priimtų tarptautinių branduolinio ginklo neplatavimo įsipareigojimų, ir tai yra susiję su dideliais branduolinių medžiagų kiekiais, apibrėžtais Tarptautinės atominės energijos agentūros; juridiniam asmeniui, padariusiam šį pažeidimą pakartotinai) VATESI viršininkas gali taikyti *ekonomines sankcijas – baudas*, nurodytas Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo 47 straipsnio 1–2 dalyse. Kartu su šiomis ekonominėmis sankcijomis VATESI viršininkas gali taikyti privalomus vykdyti nurodymus (pašalinti pažeidimus, sustabdyti su pažeidimu susijusius darbus, sustabdyti branduolinį reaktorių, sumažinti branduolinio reaktoriaus galią ir (ar) sustabdyti kitų įrenginių eksploatavimą).

Ekonominių sankcijų taikymas reglamentuojamas:

- 1) Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatyme (47–48 straipsniai);
- 2) Branduolinės saugos reikalavimuose BSR-1.1.4-2017 „Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos poveikio priemonių taikymo tvarkos aprašas“.

Poveikio priemonės, taikomos sertifikatų, nurodytų Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo 22¹ straipsnio 1–2 dalyse, turėtojams

VATESI *įspėja* sertifikato, nurodyto Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo 22¹ straipsnio 1–2 dalyse, turėtoją apie sertifikato galiojimo sustabdymą nustačiusi, kad:

- 1) paraiškoje ir (ar) kituose pateiktuose dokumentuose buvo pateikti klaidingi duomenys;
- 2) nustatoma, kad pažeidžiami Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo 22¹ straipsnio 3 dalyje nurodyti reikalavimai arba 4 dalyje nurodytos alternatyvios ir (ar) papildomos saugos priemonės.

VATESI *sertifikato galiojimą sustabdo*, jeigu per nurodytą terminą nustatyti trūkumai nepašalinami.

VATESI *sertifikato galiojimą panaikina*, jeigu:

- 1) per nurodytą terminą nėra pašalinami trūkumai;
- 2) sertifikato turėtojas, kurio sertifikato galiojimas sustabdytas, vykdo sertifikate nurodytą veiklą ir (ar) naudoja radioaktyviųjų medžiagų konstrukciją ar pakuotės konstrukciją.

Sustabdžius ar panaikinus sertifikato galiojimą, veiklą, kuriai vykdyti išduotas sertifikatas, negali būti vykdoma, radioaktyviosios medžiagos ir (ar) pakuotės konstrukcija negali būti naudojama.

Šias procedūras reglamentuoja Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymas (26¹ straipsnio 11–16 dalys).

Poveikio priemonės, taikomos vadovaujantis Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymu

Ūkio subjektams, turintiems VATESI išduotą licenciją ar laikinąjį leidimą, nurodytus Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymo 8 straipsnio 4 dalyje, poveikio priemonės taikomos vadovaujantis šiuo įstatymu. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymo 8⁴ straipsniu, VATESI viršininkas turi teisę teikti *įspėjimą* apie galimą licencijos ar laikinojo leidimo branduolinės energetikos srities veiklai su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, nurodytų Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatyme, sustabdymą, *sustabdyti* tokios licencijos ar laikinojo leidimo galiojimą, panaikinti licencijos ar laikinojo leidimo galiojimą.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymo 15¹ straipsniu, VATESI viršininkas turi teisę *įspėti* asmenį, turintį teisę mokyti radiacinės saugos, apie galimą atestavimo pažymėjimo galiojimo sustabdymą, *sustabdyti* atestavimo pažymėjimo galiojimą, *įspėti* apie galimą atestavimo pažymėjimo galiojimo panaikinimą, *panaikinti* atestavimo pažymėjimo galiojimą esant atvejams, nurodytiems Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymo 15¹ straipsnio 8–12 dalyse.

Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatyme nurodytų poveikio priemonių taikymą reglamentuoja:

- 1) Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymas (8⁴ straipsnio 3 ir 5 dalys, 15¹ straipsnio 8–12 dalys);
- 2) Veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais licencijavimo taisyklės.

Poveikio priemonės, taikomos vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksu

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksu (toliau – ANK), fiziniams asmenims skiriamos administracinės nuobaudos (ispėjimas, bauda) ir administracinio poveikio priemonė – turto konfiskavimas, kuris gali būti skiriamas kartu su administracine nuobauda (ANK 47 str. 3 d. nurodyto administracinio nusižengimo atveju). Administraciniai nusižengimai, už kuriuos administracinių nusižengimų protokolus surašo VATESI, nurodyti šiuose ANK straipsniuose:

1) 47 str. 3 d. (radioaktyviųjų medžiagų įvežimas į Lietuvos Respubliką, išvežimas iš Lietuvos Respublikos, vežimas tranzitu ar vežimas Lietuvos Respublikoje be nustatyta tvarka išduoto leidimo);

2) 127 str. 1 ir 2 d. (vertimasis komercine, ūkine, finansine ar profesine veikla neturint licencijos (leidimo) veiklai, kuriai reikalinga licencija (leidimas), ar kitokiu neteisėtu būdu ir šio nusižengimo padarymas pakartotinai);

3) 141 str. (Lietuvos Respublikos strateginių prekių kontrolės įstatymo ir kitų teisės aktų pažeidimas);

4) 242 str. (teršalų išmetimas į aplinkos orą);

5) 245 str. (aplinkos teršimas radioaktyviosiomis medžiagomis);

6) 320 str. (branduolinės saugos, branduolinės energetikos objektų, branduolinių ir branduolinio kuro ciklo medžiagų fizinės saugos, radiacinės saugos verčiantis branduolinės energetikos srities veikla su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais ir branduolinių medžiagų apskaitos ir kontrolės norminių ar kitų teisės aktų nevykdymas ar pažeidimas);

7) 322 str. (VATESI pareigūnų teisėtų reikalavimų (privalomų vykdyti nurodymų) nevykdymas ar kitoks kliudymas atlikti jiems pavestas pareigas);

8) 359 str. (statinio (jo patalpų) naudojimas pažeidžiant nustatytus reikalavimus ir (ar) naudojimas ne pagal paskirtį);

9) 360 str. (statinio naudotojo pareigų nevykdymas ir statinių techninę priežiūrą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimas);

10) 505 str. (kliudymas įstatymų įgaliotiems pareigūnams įgyvendinti jiems suteiktas teises ar atlikti pavestas pareigas, jų teisėtų reikalavimų ar nurodymų ir kolegialių institucijų ar valstybės pareigūnų sprendimų nevykdymas);

11) 507 str. (valstybės politiko, valstybės pareigūno, valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens garbės ir orumo pažeminimas);

12) 546 str. (tyčinis antspaudo (plombos) sugadinimas arba nuplėšimas).

Administracinių nusižengimų bylas nagrinėja VATESI arba teismas (atsižvelgiant į tai, kaip nurodyta ANK 614 str.).

Vadovaujantis ANK 41 straipsniu, administracinės nuobaudos paskyrimas neatleidžia administracinį nusižengimą padariusio asmens nuo pareigos, už kurios nevykdymą buvo paskirta administracinė nuobauda, vykdymo.

Baudžiamoji atsakomybė

VATESI viršininkas gali inicijuoti *baudžiamąjį procesą* fiziniam ar juridiniam asmeniui, kilus įtarimų, kad nustatytas pažeidimas turi nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių (informacija apie nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių turinčią veiklą perduodama ikiteisminio tyrimo institucijoms).

Su veikla branduolinės energetikos srityje susijusio Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso nuostatos:

1) 199 str. 3 d. (kontrabanda – radioaktyviųjų medžiagų ar kitų strateginių prekių gabenimas per Lietuvos Respublikos valstybės sieną, nepateikiant muitinės kontrolei ar kitaip jos išvengiant, arba neturint tam leidimo);

2) 202 str. (neteisėtas vertimasis ūkine, komercine, finansine ar profesine veikla);

3) 249¹ str. 3 d. ir 4 d. (grupių, kurių tikslas – daryti teroristinius nusikaltimus, kūrimas ir veikla; dalyvavimas radioaktyviosiomis medžiagomis ginkluotos teroristinės grupės veikloje; tokios grupės kūrimas ar vadovavimas jai);

4) 250 str. (teroro aktas);

5) 256 str. (neteisėtas disponavimas branduolinėmis ar radioaktyviosiomis medžiagomis arba kitais jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais);

6) 256¹ str. (grasinimas panaudoti ar kitaip paveikti arba neteisėtai įgyti branduolines ar radioaktyvias medžiagas arba kitus jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinius);

7) 257 str. (teisėto disponavimo branduolinėmis ar radioaktyviosiomis medžiagomis arba kitais jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais taisyklių pažeidimas);

8) 257¹ str. (sprogstamosioms medžiagoms, sprogenims ar radioaktyviosioms medžiagoms gaminti skirtų įrenginių gaminimas arba jų gamybos technologijų ar instrukcijų rengimas ar platinimas).
